

Ξεκινά η αξιοποίηση του Κτήματος Τατοΐου – Ποιες παρεμβάσεις και έργα θα γίνουν

Τη Μελέτη Βιωσιμότητας του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου, παρουσίασε εχθές στους δημοσιογράφους, μέσω διαδικτύου, η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, Λίνα Μενδώνη, μια μέρα μετά την παρουσίασή της, μέσω τηλεδιάσκεψης, στον πρωθυπουργό, παρουσία όλων των αρμόδιων κυβερνητικών, δημοτικών και κοινωνικών φορέων.

«Θέλουμε το Κτήμα Τατοΐου να καταστεί ελκυστικός χώρος για όλες τις ηλικίες κατά τη διάρκεια όλου του έτους, μέσω ανάπτυξης βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον υποδομών και δραστηριοτήτων», δήλωσε η κα Μενδώνη, αναφερόμενη στη στρατηγική που έδωσε στους μελετητές το ΥΠΠΟΑ, το οποίο έχει αναλάβει από τον Αύγουστο του 2019 την εντολή συντονισμού όλου του έργου. Σύμφωνα με τη Μελέτη Βιωσιμότητας, η ανάπτυξη του κτήματος πρέπει να ακολουθεί δύο βασικές αρχές:

Σεβασμό στο περιβάλλον, την ιστορία και την κοινωνία, που σημαίνει διάσωση των κτηρίων, ανάδειξη όλων των ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων του κτήματος, προστασία, διατήρηση και ανάπτυξη του φυσικού περιβάλλοντος, ισορροπία μεταξύ Πάρνηθας και Κτήματος, προσβασιμότητα και ανάπτυξη χρήσεων για όλους. Δεύτερη αρχή είναι η οικονομική βιωσιμότητα. Δηλαδή, ισχυρός χαρακτήρας, ταυτότητα και συνοχή δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία μοναδικών σημείων αναφοράς που θα λειτουργήσουν ως πόλοι έλξης για επισκέπτες, αξιοποίηση του κτήματος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία και διαχείριση, δυνατότητα εξασφάλισης πιθανών επιδοτήσεων & δωρεών για τη χρηματοδότηση κ.α. «Γιατί το μείζον δεν είναι να αποκατασταθεί το Κτήμα. Ας πούμε ότι τα κονδύλια τα οποία

απαιτούνται βρίσκονται. Το πρόβλημα είναι πώς το ίδιο το Κτήμα θα είναι από μόνο του βιώσιμο, πώς η βιωσιμότητά του θα εξασφαλίζεται με ίδια έσοδα και θα δημιουργούνται θέσεις εργασίας», τόνισε η υπουργός.

Πιο συγκεκριμένα, επιλέχθηκαν πέντε θεματικές κατευθύνσεις και ισάριθμες οικονομικές δραστηριότητες. Οι θεματικές αυτές αφορούν την Ιστορία και Πολιτισμό, την Υπαίθρια Άθληση και Αναψυχή, την Αγροτική Οικονομία, την Έρευνα και Γνώση, την Ευεξία και Ηρεμία. Αντίστοιχα, οι οικονομικές δραστηριότητες σχετίζονται με Παροχή υπηρεσιών, Καταστήματα/πωλήσεις αγαθών, Παραγωγή, Φιλοξενία, Ανάπτυξη και εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων.

Σύμφωνα με την παρουσίαση, στη θεματική Ιστορία και Πολιτισμός, οι δραστηριότητες θα αναπτυχθούν στην ανακτορική κτιριακή ενότητα, δημιουργώντας έναν πόλο έλξης με ιστορικό και πολιτιστικό περιεχόμενο, σε απόλυτη αρμονία με το περιβάλλον και την ταυτότητα του κτήματος. «Οι παρεμβάσεις οι οποίες προβλέπονται εδώ είναι στην ουσία οι εργασίες τις οποίες έχουν δρομολογήσει, θα εκτελέσουν και θα συνεχίζουν να εκτελούν στο μέλλον οι υπηρεσίες του ΥΠΠΟ», είπε η υπουργός. Δηλαδή, η ανακτορική ενότητα θα αποκατασταθεί και θα αξιοποιηθεί ώστε να είναι προσβάσιμη σε όλους τους επισκέπτες.

Επίσης, θα αποκατασταθούν και θα αξιοποιηθούν οι κήποι και τα συνοδευτικά κτήρια με δημιουργία Μουσείων, ιστορικού καφέ, εστιατορίου, εργαστηρίων τέχνης και αξιοποίηση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων για διοργάνωση εκδηλώσεων. Στη θεματική Υπαίθρια Άθληση και Αναψυχή, οι δραστηριότητες μπορούν να αναπτυχθούν στις μεγάλες δασικές εκτάσεις του κτήματος, προσφέροντας μια μοναδική εμπειρία επαφής με τη φύση, σε πολλά διαφορετικά προφίλ επισκεπτών. Οι παρεμβάσεις οι οποίες προβλέπονται είναι ένα πολύ μεγάλο μέρος του δάσους να μπορεί να γίνει προσβάσιμο στους επισκέπτες με τη διαμόρφωση μονοπατιών (ποδήλατα, ιππασία, περπάτημα κλπ), με τις απαραίτητες υποδομές ασφαλείας (πυρασφάλεια, κτλ.).

Εξετάστηκαν, επιπλέον, δραστηριότητες όπως το trekking, η γνωριμία με το δάσος, παρατηρητήρια πανίδας και χλωρίδας, καλοκαιρινές κατασκηνώσεις, χώροι υπαίθριου αθλητισμού και η δημιουργία δασικού χωριού. «Όλα αυτά είναι αναστρέψιμα», είπε η υπουργός, ενώ ως προς την πρόταση των μελετητών για τη δημιουργία ενός Γηπέδου Γκολφ με σχετική ακαδημία και ξενώνα, η κα Μενδώνη πληροφόρησε ότι «αυτό, ήδη χτες, σε πρώτη φάση τουλάχιστον, αποκλείστηκε. Μια τέτοια δραστηριότητα απαιτεί ιδιαίτερες μελέτες, ιδιαίτερα το Γκολφ που είναι πάρα πολύ απαιτητικό σε νερό και ξέρουμε ότι η Αττική σε πάρα πολλές στιγμές αντιμετωπίζει πλέον προβλήματα λειψυδρίας».

Στη θεματική Αγροτική Οικονομία, μπορούν να αναπτυχθούν δραστηριότητες στις διαθέσιμες εκτάσεις/κτίρια του κτήματος στην περιοχή του «Χωριού», αναβιώνοντας τις αγροτικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες και προσδίδοντας ειδικό χαρακτήρα στο κτήμα. Οι δραστηριότητες αυτές θα έχουν κυρίως χαρακτήρα επιδεικτικό – αγροτουριστικό και θα αποτελέσουν έναν επιπρόσθετο πόλο έλξης για τους επισκέπτες. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις, θα αξιοποιηθεί μεγάλο μέρος των υφιστάμενων κτηρίων, όπως συνέβαινε και στο παρελθόν για τις διάφορες αγροτικές /κτηνοτροφικές δραστηριότητες (οινοποιείο, ελαιώνας, αρωματικά φυτά, κλπ.), ενώ εξετάζεται η πιθανότητα δημιουργίας ξενώνα αγροτουρισμού, εστιατορίου με τοπικά προϊόντα, αλλά και πιθανή εκτεταμένη αγροτική εκμετάλλευση.

Στη θεματική Έρευνα και Γνώση, οι δραστηριότητες μπορούν να αναπτυχθούν σε υφιστάμενα κτήρια ή σε νέα δόμηση, σε συναφείς με το αντικείμενο του κτήματος τομείς (αγροτικά, περιβαλλοντικά, κτλ.), προσδίδοντας “μονιμότητα” στη χρήση του κτήματος. «Η νέα δόμηση θα είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Σε καμία περίπτωση δεν θα ξεπερνά σε όλο το Κτήμα τα 3.000 τ.μ., προκειμένου να υποστηριχθούν βασικές λειτουργίες των υφιστάμενων κτηρίων», διευκρίνισε η κ. Μενδώνη. Επίσης, προτείνεται να οργανωθούν υπηρεσίες εκπαίδευσης, καθώς και η φιλοξενία ερευνητικών & start up δραστηριοτήτων σε συναφή αντικείμενα με τον χαρακτήρα του κτήματος.

Τέλος, οι δραστηριότητες που αφορούν στην Ευεξία και στην Ηρεμία ολοκληρώνουν την εμπειρία του επισκέπτη με πιο σύνθετες παρεμβάσεις, κυρίως σε υποστηρικτικά κτίρια της ανακτορικής ενότητας που συμβάλουν στη βιωσιμότητα και ταιριάζουν με τον συνολικό χαρακτήρα. Οι παρεμβάσεις θα αφορούν σε υφιστάμενα κτήρια της υποστηρικτικής ενότητας ανακτόρων αλλά και νέα δόμηση ανάλογα με την κλιμάκωση των σεναρίων. Θα αναπτυχθούν χώροι ευεξίας (spa), ξενώνας πολυτελείας σε ιστορικού χαρακτήρα κτίρια, χώροι εκδηλώσεων, κατάστημα καλλυντικών προϊόντων του κτήματος καθώς και γαστρονομικό εστιατόριο.

Η μελέτη είναι χορηγία του Ιδρύματος Αθανασίου Λασκαρίδη. Ως προς το χρονοδιάγραμμα, η υπουργός είπε ότι το επόμενο βήμα είναι να ξεκινήσει αμέσως η διαδικασία συγκρότησης της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού (που θα εποπτεύεται από το ΥΠΠΟΑ, το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης). «Στόχος είναι το μάξιμουμ δυνατό των μελετών να έχουν ωριμάσει ως τον Αύγουστο του 2022 προκειμένου να είναι εξασφαλισμένη από εκεί και πέρα η χρηματοδότησή τους. Αυτό δεν αφορά σε πολύ μεγάλο βαθμό το μέρος του Ιστορικού Πυρήνα που είναι αρμοδιότητα του ΥΠΠΟΑ και είναι ένα άλλο κεφάλαιο», σημείωσε η υπουργός.

Το κτήμα Τατοΐου, έκτασης περίπου 42.000 στρ., εντός της οποίας περιλαμβάνονται ο ιστορικός πυρήνας περίπου 1.600 στρ., αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Εθνικού Δρυμού της Πάρνηθας. Διαθέτει πολλά είδη κωνοφόρων και ιδιαίτερη βιοποικιλότητα, με ξενικά και ενδημικά είδη χλωρίδας, καθώς και σπάνια, απειλούμενα είδη πανίδας. Εντός του υπάρχουν συνολικά 55 κτήρια (κτηριακό απόθεμα περίπου 15.000 τ.μ.), από τα οποία τα 27 είναι κηρυγμένα μνημεία από το 2003.